

We weten je te vinden

In de speelfilm *The Accountant* (2016, IMDB-rating 7.3) moet hoofdpersoon Ben Affleck zich met vuurwapens verdedigen tegen zijn criminele opdrachtgevers. Dat begint met een (vaktechnisch nogal hilarisch) nachtje doorgraven van de boeken.

» [Download dit artikel \(pdf\)](#)

» [Download het hele nummer \(pdf\)](#)

Marc Schweppe

Eerder moest Tom Cruise als jonge advocaat in *The Firm* (1993, IMDB 6.8, te laag gewaardeerd wat mij betreft) flinke toeren uithalen om uit handen van zijn maffiose cliënten te blijven; of eigenlijk uit handen van het daarbij betrokken advocatenkantoor zelf. Voor de cliënten van dat (fictieve) kantoor bedacht hij creatieve routes om belastingen te ontwijken, bijvoorbeeld via een tropisch paradijs. Maar toen enkele collega's werden vermoord omdat ze uit de school wilden klappen, werd het voor de jonge advocaat hollen voor zijn leven. Gelukkig is Tom Cruise daar erg goed in.

De grootste boeven kiezen de beste adviseurs en advocaten, dat is geen nieuws. Sinds de Russische inval in Oekraïne, alweer meer dan een halfjaar geleden, is er aan de Zuidas ongetwijfeld met een stevige viltstift geschreven voor bepaalde opdrachtgevers die de Amsterdamse kantorenwijk graag inzetten om hun miljarden minder makkelijk vindbaar te maken.

Je kunt je voorstellen dat sommige van die adviseurs daarbij weleens wat intimiderende telefoontjes of berichtjes hebben ontvangen. "We weten je te vinden", dat werk. Dat roept de vraag op hoe veilig de advocatuur en de accountancy anno nu zijn. Sinds de moord op advocaat Derk Wiersum, een dieptepunt in onze rechtsstaat, weten we dat strafpleiters en rechters ook hier op hun tellen moeten passen. In andere landen moeten advocaten, rechters en ook journalisten die lastige vragen stellen dat al veel langer.

Dit voorjaar ging het tijdens een Rode Loper-sessie ook over de veiligheid van accountants. "Accountancy is niet bedoeld voor bange mensen", stelde Accountantskamer-voorzitter Sandra Schreuder. Ook anderen spraken bij die gelegenheid vooral over de veiligheid van accountants in het kader van het AFM-toezicht en het tuchtrecht, de checklists, de compliance, de vele beroepsregels en de angst voor een professionele tik op de neus. Zeker accountants die kiezen voor de forensische praktijk kunnen maar beter alvast uitzoeken wat de snelste route naar Zwolle is.

Jonge beroepsgenoten voelen zich ook in andere opzichten niet altijd veilig. Ze ervaren naast al die regeltjes ook druk vanuit hun kantoor, stelde kwartiermaker en wetenschapper Marlies de Vries tijdens dezelfde sessie. "En ze weten ook allemaal dat het niet goed afloopt als je je mond opendoet." Rammelen aan de poort werd door een deelnemer omschreven als "a career ending move". En De Vries had tijdens haar onderzoek naar jonge accountants wel meegekregen dat wie partner wil worden, zich ook als partner moet gedragen.

De spanning tussen kwaliteit en commercie is nog altijd een factor van belang in het accountantsberoep. Die spanning is onderwerp van onderzoek door de FAR, het wachten is nog op de resultaten. Maar ook de veiligheid die (jonge) accountants in de dagelijkse praktijk ervaren is wat mij betreft iets om eens nader te onderzoeken. Bijvoorbeeld in het kader van de geheimhoudingsplicht, die op de agenda staat binnen de NBA. Ook al is accountancy niet iets voor bange mensen, om professioneel-kritisch hun werk te kunnen doen moeten accountants zich wel gesteund weten. Door hun kantoor, door de maatschappij, door de beroepsorganisatie.

Marc Schweppe is hoofdredacteur Accountant en Accountant.nl.